

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 64314391-110.01.10.02-[546-275]-6492
Konu : Görevden uzaklaştırma

25/07/2016

MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
(Personel Ödemeleri Uygulama Geliştirme Destek Şubesi)

İlgi : 22.07.2016 tarihli ve 83993637-010.01/14128 sayılı yazınız.

İlgi yazınız incelenmiş olup tereddüte düşülen konuya ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Kanunun “Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü” başlıklı 141 inci maddesinde;

*“Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara **bu süre içinde** aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.*

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.”

ifadesine yer verilmek suretiyle, görevden uzaklaştırılan memurlara, bu süre içinde aylıklarının üçte ikisinin ödeneceği ve bu kişilerin kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam edecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede, 15/07/2016 tarihinden sonra görevden uzaklaştırılan personelin o aya ait peşin ödenmiş aylıklarının, görevden uzaklaştırma tedbirinin ilgililere tebliğ edildiği tarihten sonrasına ilişkin kısmının 1/3’ünün ilgililer adına borç çıkarılmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106 ncı maddesinin sekizinci fıkrası ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun emeklilik işlemlerine ilişkin olan hükümlerinin büyük bir kısmı yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçilerin, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacakları hükme bağlanmıştır. **Ancak, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinde, iştirakçi iken 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar hakkında yürürlükten kaldırılan hükümleri dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.**

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://evrakdogrulama.muhasebat.gov.tr> adresine girerek (Qje4ZC-E0VVBE-Lf0phb-+Szztn-t1oD04R/) kodunu yazınız.

Böylelikle, 657 sayılı Kanuna tabi olarak memur statüsünde çalışmakta olanlar, haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananlar ve 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulananlar olmak üzere, sosyal güvenlik yönünden iki gruba ayrılmış bulunmaktadır.

Bu çerçevede, memur statüsünde çalışmakta iken aylıklarını aldıktan sonra aynı ay içerisinde haklarında görevden uzaklaştırma tedbiri alınanların emeklilik kesenekleri ve kurum karşılıkları ile sigorta primine ilişkin işlemlerinin ayrı ayrı değerlendirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Buna göre;

1- Sosyal Güvenlik Yönünden Haklarında 5434 Sayılı Kanun Hükümleri Uygulanmakta Olanlar:

5434 sayılı Kanunun mülga 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde;

“Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince tam veya eksik aylığa müstehak bulunanların emeklilik keseneğine esas aylık ücretlerinin yarısı;

Kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların ise emeklilik keseneğine esas aylık veya ücretlerinin tamamı.”

hükmü yer almaktadır. Aynı Kanunun mülga 31 inci maddesinin sekizinci fıkrasında da;

“15 inci maddenin (g) fıkrasının birinci bendinde yazılı olanların fiili hizmet müddetleri yarım hesaplanır.”

şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir.

Dolayısıyla, görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan Devlet memurlarının bu hallerin gerçekleştiği döneme ilişkin kişi kesenekleri ile kurum karşılıklarının; emeklilik keseneğine esas aylık tutarının yarısı üzerinden hesaplanmak suretiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 5434 sayılı Kanunun mülga 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise;

“İştirakçilerin emeklilik keseneğine esas aylık tutarları üzerinden her ay kesilecek % 16 emeklilik kesenekleri;

Ay başlarından sonra vazifeye girenlerin o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmaz. Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır.”

şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir. Aynı Kanunun mülga 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında da;

“Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır.”

hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 5434 sayılı Kanunun mülga 14 üncü maddesinin söz konusu hükmü gereğince, aylıklarının tamamını hak etmeden görevinden ayrılanların eksik aylıklarından da tam kesenek alınmasının zorunlu olduğu dikkate alındığında; 657 sayılı Kanunun 137 ila 145 inci maddeleri uyarınca hakkında görevden uzaklaştırma kararı verilen Devlet memurları için tedbir kararının verildiği aya ilişkin ilgililere peşin olarak ödenmiş olan tam aylıkları üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilen emeklilik kesenekleri ile kurum karşılıklarının anılan Kurum tarafından iade edilmesine imkan bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://evrakdogrulama.muhasebat.gov.tr> adresine girerek (Qje4ZC-E0VVBE-Lf0phb-+Szztn-t1oD04R/) kodunu yazınız.

Bu itibarla, haklarında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmakta olan iştirakçilerden görevden uzaklaştırma kararı verilenler için tedbir kararının verildiği aya ilişkin ilgililere peşin olarak ödenmiş olan tam aylıkları üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilen emeklilik kesenekleri ile kurum karşılıklarının anılan Kurum tarafından iade edilmesine imkan bulunmamasına karşın, bu kişiler hakkında, Genel Müdürlüğünüz tarafından yayımlanan 16 Sıra No'lu Genel Tebliğde yer verilen açıklamalar çerçevesinde işlem tesis edilebileceği; görevden uzaklaştırma kararının verildiği tarihi takip eden ay başından itibaren ise 5434 sayılı Kanunun mülga 15 inci maddesi uyarınca emeklilik keseneğine esas aylık ücretlerinin yarısı üzerinden emeklilik keseneği ve kurum karşılığı ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

2- Sosyal Güvenlik Yönünden Haklarında 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Hükümleri Uygulanmakta Olanlar:

5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan sigortalılardan görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan, kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunanların prime esas kazançlarının yarısı; kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların ise prime esas kazançlarının tamamı üzerinden prim alınır. Prime esas kazançların yarısı üzerinden prim alınanların prim ödeme gün sayısı bu sürelerin yarısı olarak hesap edilir.”

şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sigorta hak ve yükümlülüklerinin aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına giren sigortalılar için göreve başladıkları tarih itibarıyla başlayacağı düzenlenmiş olup; anılan Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde de;

“c) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların;

1) Ölüm veya aylık bağlanmasını gerektiren hallerde görev aylıklarının kesildiği tarihi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yaş hadleri ile sıhhi izin sürelerinin doldurulması halinde ise bu süre ve hadlerin doldurulduğu tarihleri takip eden aybaşından,

2) Diğer hallerde ise görevden ayrıldıkları tarihten, itibaren sona erer.”

hükmüne yer verilmiştir.

Nitekim, 1/9/2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan İşveren Uygulama Tebliğinin “4.1.6- Prim Ödeme Gün Sayılarının Belirlenmesi” başlıklı kısmında, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlardan, “ay içinde göreve başlayan”, “ay içinde görevden ayrılan” ve “görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan” sigortalıların prim ödeme gün sayılarının tespiti açısından açıklamalara yer verilmiş olup; aynı Tebliğin “4.3.2- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Kuruma Verilme Süresi” başlıklı kısmında her ayın 15’i ile müteakip ayın 14’ü arasındaki maaşını ayın 15’inde peşin alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 25’inci günü sonuna kadar aylık prim ve hizmet belgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesinin gerektiği belirtilmiş ve aynı Tebliğin “4.4- Kanunun 4 üncü Maddenin

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://evrakdogrulama.muhasebat.gov.tr> adresine girerek (Qje4ZC-E0VVBE-Lf0phb-+Szztn-t1oD04R/) kodunu yazınız.

Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar Yönünden Primlerin Ödenme Süreleri ve Usulleri” başlıklı kısmında da bu kişiler için hesaplanan sigorta primi işveren ve sigortalı hisselerinin maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar anılan Kuruma ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede, her ayın 15’i ile müteakip ayın 14’ü arasındaki maaşını ayın 15’inde peşin alan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için, aybaşından görevden uzaklaştırma tedbirinin alındığı tarihe kadarki günler için sigorta primine esas kazançlarının tamamı üzerinden, görevden uzaklaştırma tarihinden ay sonuna kadarki günler için ise prime esas kazançlarının yarısı üzerinden prim ödenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir. Görevden uzaklaştırma kararının verildiği tarihi takip eden ay başından itibaren ise 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesi uyarınca sigorta primine esas kazançlarının yarısı üzerinden sigorta primi ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, haklarında görevden uzaklaştırma kararı verilenlerin sigorta primleri ile emekli keseneği ve kurum karşılıklarının ödenmesi hususundaki uygulamanın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yürütüldüğü göz önüne alınarak bu konuda oluşan tereddüte ilişkin olarak söz konusu Kurumdan da görüş alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

(e-İmzalıdır)

Hakan AY

Genel Müdür

25/07/2016 Maliye Uzmanı : Güler GÖKGÖZ

25/07/2016 Daire Başkanı : Ali KARATÜRK(e-İmzalıdır)

25/07/2016 Genel Müdür Yardımcısı Vekili : Kemal ÇELİK(e-İmzalıdır)

Koordinasyon:

25/07/2016 Maliye Uzmanı : Tunç BENDERLİOĞLU

25/07/2016 Daire Başkanı Vekili : Engin BİTER

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://evrakdogrulama.muhasebat.gov.tr> adresine giderek (Qje4ZC-E0VVBE-Lf0phb-+Szztn-t1oDO4R/) kodunu yazınız.